

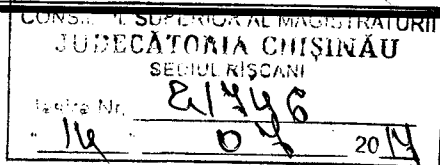
Consiliul Superior al Magistraturii

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani
MD 2068 Chișinău, str. Kiev, № 3
tel. 44-20-03, 44-02-19, fax. 44-53-17

Высший Совет Магистратуры

Суд Кишинэу офис Рышкань
МД 2068 Кишинэу, ул. Киев, № 3
tel. 44-20-03, 44-02-19, fax. 44-53-17

Curtea Constituțională a RM
Mun. Chișinău, str. A. Lăpușeanu 28

Prin prezenta, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), în temeiul art.135 din Constituție, Vă remite spre examinare excepție de neconstituționalitate a dispoziției de la art.869 alin.(1) Cod civil, în partea propoziției „care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei”, precum și alin.(2) art.869 Cod civil.

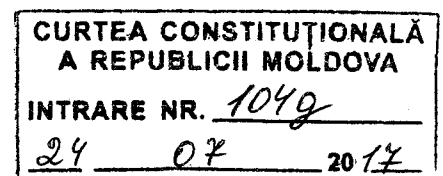
Anexe: încheierea, sesizarea, copia cereri de chemare în judecată, copia demersului de ridicare a excepție de neconstituționalitate.

Cu respect,

Judecătorul
Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani)

Veronica Jomiru-Niculiță

ÎNCHEIERE

13 iulie 2017

mun.Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)

Instanța compusă din

Președinte de ședință, judecător

Jomiru-Niculită Veronica

Grefier

Maria Delendrea

Cu participarea:

Avocatului reclamantului în baza mandatului din 26.05.2016, Corneliu Vlad,

Avocatului pârteii în baza mandatului din 16.03.2016, Spînu Ludmila,

examinînd în ședință publică cererea de chemare în judecată depusă de Sîrbu Oleg către Zaiăț Ludmila cu privire la încasarea datoriei,

a c o n s t a t a t :

Sîrbu Oleg a depus către Zaiăț Ludmila cererea de chemare în judecată cu privire la încasarea datoriei în baza contractului de împrumut.

În ședința de judecată, avocatul reclamantului a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a dispoziției de la art.869 alin.(1) Cod civil, în partea propoziției „care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei”, precum și alin.(2) art.869 Cod civil.

În motivarea cererii sale, avocatul a indicat că între reclamant și pârâtă prin intermediul unui terț a fost încheiat un contract de împrumut cu achitarea în beneficiul reclamantului a unei dobânzi lunare în mărime de 3,5%. Ulterior, în baza unui acord între părți, dobânda lunară a fost redusă la 3%. În perioada până la inițierea litigiului pârâta nu și-a exercitat obligațiile asumate, suma împrumutului și dobânzile convenite fiind achitate partial. Însă conform referinței anexate de avocatul pârâtei s-a ridicat problema privind cuantumul excesiv al dobânzilor convenite între părți, invocând prevederile art.869 alin.(1) și (2) Cod civil, solicitând astfel intervenția instanței în baza normei invocate supra în raportul juridic de împrumut.

Avocatul pârteii a lăsat la discreția instanței soluționarea demersului.

Analizând solicitarea formulată de către avocat, instanța de judecată v-a ridica excepția de neconstituționalitate solicitată, fără a se expune asupra fondului cererii ori verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

Totodată, potrivit hotărârii nr.2 din 09 februarie 2016, Curtea Constituțională a relevat că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

În acest sens se reține că din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate depusă de avocatul reclamantului, aceasta vizează dispoziția art.869 alin.(1) Cod civil, în partea propoziției „care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei”, precum și alin.(2) art.869 Cod civil, iar normele vizate nu au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

Din aceste considerente, ținând cont că normele solicitate a fi supuse controlului de constituționalitate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei deduse judecătii, având în vedere că judecătorul nu urmează să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, instanța ridică excepția de neconstituționalitate a dispoziției de la art.869 alin.(1) Cod civil, în partea propoziției „care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei”, precum și alin.(2) art.869 Cod civil.

în conformitate cu art.12¹ art.269-270 CPC, instanța de judecată

d i s p u n e :

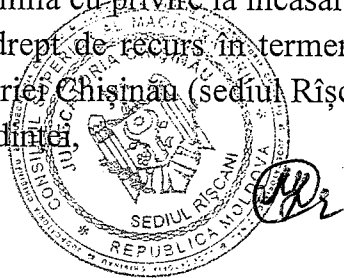
Se ridică excepția de neconstituționalitate a dispoziției de la art.869 alin.(1) Cod civil, în partea propoziției „care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei”, precum și alin.(2) art.869 Cod civil.

Se suspendă procesul privind examinarea cererii de chemare în judecată depusă de Sîrbu Oleg către Zaiț Ludmila cu privire la încasarea datoriei.

Încheierea cu drept de recurs în termen de 15 zile la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani).

Președintele ședinței,

Judecătorul

V.Jomiru-Niculiță

Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)
mun. Chișinău, str. Kiev 3

Solicitant: Corneliu Vlad, avocat
mun. Chișinău, str. Decebal 139 B,
bir.305

În interesele lui Sîrbu Oleg

CERERE

Privind ridicarea excepției de neconstituționalitate

În fapt pe rolul judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) se află cauza civilă în baza căreia reclamantul Sîrbu Oleg către Zaiat Ludmila cu privire la încasarea datoriei și dobânzilor aferente împrumutului acordat.

În motivarea acțiunii reclamantul prin intermediul avocatului Igor Tofan a indicat că la 30.09.2011 între reclamant și pârâtă prin intermedierea unui terț a fost încheiat contractul de împrumut a sumei de 65000 (șaizeci și cinci mii) dolari SUA, cu achitarea în beneficiul reclamantului a unei dobânzi lunare în mărime de 3,5%. Ulterior în baza unui acord între părți, dobânda lunară a fost redusă la 3%. În perioada până la inițierea litigiului pârâtă nu și-a exercitat obligațiile asumate, suma împrumutului și dobânzile convenite fiind achitate parțial.

În baza referinței anexate la dosarul cauzei, avocatul pârâtei a ridicat problema privind quantumul excesiv al dobânzilor convenite între părți, invocând prevederile art. 869 alin. (1, 2) ale Codului civil, solicitând astfel intervenția instanței în baza normei invocate supra în raportul juridic de împrumut. În acest sens, a fost menționată și pct. 16,17 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.8 din 24.12.2010.

Reieșind din cele descrise, intervenim cu cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate a următoarelor sintagme după cum urmează:

1. Sintagma "care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei" din alin. (1) al art.869 al Codului civil;
2. Alin.2 art.869 al Codului civil "înțelegerea asupra dobânzii prin care se încalcă dispoziția alin.(1) este nulă".

În partea aspectelor procedurale ale cererii evidențiem că la data de 09.02.2016 prin Hotărârea nr.2 pentru interpretarea art.135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția republicii Moldova, Curtea a explicat că:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;
- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;
- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătoria/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;
- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

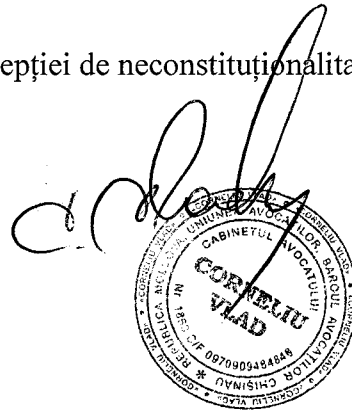
În baza celor expuse, în temeiul art.135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție;

Solicităm:

1. Admiterea cererii;
2. Dispunerea prin Încheiere asupra ridicării excepției de neconstituționalitate a dispoziției de la art.869 alin.(1) al Codului civil, în partea propoziției "care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei", precum și a alin. (2) al art.869 al Codului civil.
3. Suspendarea examinării pricinii până la soluționarea irevocabilă a sesizării.

Anexă: - sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

**Corneliu Vlad, avocat
reprezentantul reclamantului**

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I. OBIECTUL SESIZĂRII:

Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității prevederilor art.869 alin. (1) al Codului civil nr.1107 din 06.06.2002, în partea propoziției "*care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei*" precum și a alin.(2) al aceluiași articol care prevede: "*Înțelegerea asupra dobânzii prin care se încalcă dispoziția alin.(1) este nulă*", sub aspectul corespunderii prevederilor art. 20, 46, 54 din Constituție.

II. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ:

În fapt pe rolul judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) se află cauza civilă în baza căreia reclamantul Sîrbu Oleg s-a adresat cu acțiune către Zaiat Ludmila cu privire la încasarea datoriei și dobânzilor aferente împrumutului acordat.

În motivarea acțiunii reclamantul prin intermediul avocatului Igor Tofan a indicat că la 30.09.2011 între reclamant și pârâtă prin intermedierea unui terț a fost încheiat contractul de împrumut a sumei de 65000 (șaizeci și cinci mii) dolari SUA, cu achitarea în beneficiul reclamantului a unei dobânzi lunare în mărime de 3,5%. Ulterior în baza unui acord între părți, dobânda lunară a fost redusă la 3%. În perioada până la inițierea litigiului pârâta nu și-a exercitat obligațiile asumate, suma împrumutului și dobânzile convenite fiind achitate parțial.

În baza referinței anexate la dosarul cauzei, avocatul pârâtei a ridicat problema privind quantumul excesiv al dobânzilor convenite între părți, invocând prevederile art. 869 alin. (1, 2) ale Codului civil, solicitând astfel intervenția instanței în baza normei invocate supra în raportul juridic de împrumut. În acest sens, a fost menționată și pct. 16,17 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.8 din 24.12.2010.

Consider că norma juridică a art.869 alin. (1,2) din Codul civil are relevanță în litigiul principal aflat pe rolul instanței de judecată prin prisma poziției expuse a apărătorului părții pârâte și urmează a fi aplicată de către instanța de judecată la soluționarea fondului litigiului.

III. LEGISLAȚIA PERTINENTĂ:

1. Prevederi relevante ale Constituției Republicii Moldova sunt următoarele:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

”(...)

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 8

Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Articolul 127

Proprietatea

(1) Statul ocrotește proprietatea.

2. Prevederi relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului, în vigoare pentru Republica Moldova din 01.02.1998.

Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, Paris 20.03.1952

Articolul 1

Protecția proprietății

Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

3. Prevederi relevante ale Codului civil al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 1107-XV din 6 iunie 2002 (M. O., 2002, nr. 82-86, art. 661):

Articolul 1

Bazele legislației civile

(1) Legislația civilă este întemeiată pe recunoașterea egalității participanților la raporturile reglementate de ea, inviolabilității proprietății, libertății contractuale, inadmisibilității imixtiunii în afacerile private, necesității de realizare liberă a drepturilor civile, de garantare a restabilirii persoanei în drepturile în care a fost lezată și de apărare judiciară a lor.

(2) Persoanele fizice și juridice sânt libere să stabilească pe bază de contract drepturile și obligațiile lor, orice alte condiții contractuale, dacă acestea nu contravin legii.

(3) Drepturile civile pot fi limitate prin lege organică doar în temeiurile prevăzute de Constituția Republicii Moldova.

Articolul 512

Dispoziții generale cu privire la obligație

(1) În virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Articolul 513

Buna-credință și diligență

(1) Debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

Articolul 514

Temeiurile nașterii obligațiilor

Obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Articolul 602

Răspunderea pentru neexecutarea obligației

(1) În cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă.

(2) Neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Articolul 667

Libertatea contractului

(1) Părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor. Dacă, în scopul protecției intereselor prioritare ale societății sau ale unui individ, efectele unui contract depind de încuviințarea autorităților statului, limitările și condiționările trebuie reglementate prin lege.

(2) Obligarea la încheierea unui contract este interzisă, cu excepția cazurilor când obligația de a contracta este prevăzută de prezentul cod, de lege sau dacă reiese dintr-o obligație asumată benevol.

Articolul 668

Forța obligatorie a contractului

(1) Contractul încheiat legal obligă părțile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar și la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanțele sau cu principiile echității.

(2) Contractul produce efecte numai între părți dacă legea nu prevede altfel. Contractul produce efecte și pentru succesorii universali sau cu titlu universal dacă din lege, din contract sau din natura obligației nu rezultă altfel.

(3) Contractul poate fi modificat sau rezolvit numai în conformitate cu clauzele sale ori prin acordul părților dacă legea nu prevede altfel.

Articolul 867

Contractul de împrumut

(1) Prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

(2) Contractul de împrumut este gratuit dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Articolul 869

Dobânda în baza contractului de împrumut

(1) În baza contractului de împrumut, părțile pot prevedea și plata unei dobânzi, care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei.

(2) Înțelegerea asupra dobânzii prin care se încalcă dispoziția alin.(1) este nulă.

IV. EXPUNEREA PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Reieșind din rațiunile Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art.135 alin. (1) lit. a) și G0 din Constituția Republicii Moldova, se constată că, dacă în cadrul procesului de judecată instanța de judecată este sesizată de una din părți asupra neconstituționalității normei unui act normativ, judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția, dar în mod obligatoriu va exercita procesul de exercitare a controlului constituționalității invocat de către partea în proces, intervenind obligația suspendării judecării cauzei cu sesizarea Curții Constituționale, prezentând direct Curții Constituționale sesizarea privind excepția de neconstituționalitate.

Urmează de menționat că obiectul sesizării vizează domeniul ce ține de relațiile civile contractuale, în special raporturile dintre persoanele fizice privind împrumutul și dobânzile aferente împrumutului prevăzute de Capitolul VII al Titlului III al Codului civil – categoriile de obligații.

Cu referire nemijlocită la motivele formulării prezentei sesizări, servesc prevederile art.869 alin. (1,2) ale Codului civil care prevăd că: "*(1) În baza contractului de împrumut, părțile pot prevedea și plata unei dobânzi, care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei. (2) Înțelegerea asupra dobânzii prin care se încalcă dispoziția alin.(1) este nulă.*

De precizat că, potrivit art. 1 al Codului civil, legislația civilă este întemeiată pe recunoașterea egalității participanților la raporturile reglementate de ea, **libertății contractuale, inadmisibilității imixtiunii în afacerile private**, necesității de realizare liberă a drepturilor civile, de garantare a restabilirii persoanei în drepturile în care a fost lezată și de apărare judiciară a lor.

Persoanele fizice și juridice sunt **libere să stabilească pe bază de contract drepturile și obligațiile lor**, orice alte condiții contractuale, dacă acestea nu contravin legii.

Principiul libertății contractuale este dezvoltat în art. 667 al Codului civil, potrivit căruia părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor.

Principiul inadmisibilității imixtiunii în afacerile private se manifestă prin faptul că intervenția puterii publice în raporturile contractuale are caracter excepțional. Numai părțile, prin acordul lor, pot modifica sau rezilia un contract valabil încheiat (art. 668 alin.(3) din Codul civil).

Un principiu de bază care guvernează domeniul dreptului contractelor este principiul favorizării contractului (*favor contractus*), care se manifestă prin faptul că reglementările în respectiva materie au ca scop privilegierea existenței contractului, menținerea raporturilor contractuale cu preferință față de desființarea lor.

Astfel, în doctrina juridică se consideră că libertatea contractuală este corolarul juridic al libertății înțeles ca produs al voinței conștiente și libere, o reverberație socială a acestei voințe.

Prin urmare, libertatea contractuală, consecința primară a autonomiei de voință se exprimă prin posibilitatea individului de a încheia sau nu un contract. Nimeni nu poate fi forțat să între în raporturi contractuale, nimeni nu poate forța pe celălalt să încheie un contract, dar și invers-nimeni nu poate fi împiedicat să încheie un anumit contract.

În urma evoluției accepțiunii principiului libertății contractuale, înțelegerea de fond a autonomiei părților, nu mai este o construcție pur științifică. Astfel, ea fost deja recunoscută, de către cele mai înalte instanțe ale unor sisteme juridice continentale, precum Germania sau Slovenia, dar și de către instanțele inferioare în alte sisteme juridice, cum ar fi Grecia.

O trăsătură comună, care conectează evoluțiile privind principiul egalității de fond și principiul libertății contractuale de fond, este dimensiunea lor constituțională. Toate doctrinele continentale Europene, privind libertatea contractuală de fond au încorporat acest principiu în constituțiile naționale sau în Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În Italia, o înțelegere de fond a libertății contractuale, nu a fost încă în mod explicit recunoscută. Cu toate acestea, s-a afirmat că această înțelegere și dimensiunea sa constituțională, este pe deplin compatibilă cu cultura juridică Italiană.

În decembrie 2000, Consiliul Constituțional Francez în mod explicit a recunoscut valoarea constituțională a libertății contractuale. Ase vedea: Cons. const. 19 Decembrie 2000, n. 2000-437 DC, (2001) Revue trimestrielle de droit civil 229 și comentariile lui N. Molfessis; (2001) Revue du droit public et de la science politique 267 și comentariile lui J.-E. Spitz.

Noua abordare a Consiliului Constituțional Francez pare să fie convergentă, cu abordările Curții Constituționale Germane, în măsura în care libertatea contractuală este văzută, ca o manifestare a principiului constituțional al libertății generale de mișcare.

Autonomia părților ca auto-determinare de fond, poate fi invocată în cazul contractelor, fie pe baza normelor constituționale, fie pe baza articolului 8 CEDO. Drepturile consacrate în convenții și în tradiția constituțională comună a statelor membre, conform articolului 6 din Tratatul UE și a jurisprudenței stabilite la CEJ, sunt drepturi fundamentale comune și principii ale Uniunii Europene.

Principiul libertății contractuale este în același timp, un drept fundamental al subiecților de drept care face parte din capacitatea de folosință a fiecărei persoane. Astfel, Codul civil al Republicii Moldova, prin dispozițiile art. 220, aduce o importantă restrângere a principiului libertății contractuale, în sensul că, prin exercitarea dreptului de a încheia orice contract nu trebuie să se aducă atingere ordinii publice și bunelor moravuri.

Ordinea publică este o noțiune dificil de definit. Din punct de vedere al conținutului, ordinea publică diferă de la un stat la altul, de la un secol la altul, în funcție de dezideratele politice, economice și sociale afirmate și urmărite de puterea statală. Doctrina apreciază că sunt de ordine publică toate reglementările care alcătuiesc dreptul public, adică acele norme juridice care consfințesc organizarea puterilor statului, precum și raporturile dintre acestea și subiectele dreptului privat

Art.869 alin. (1) al Codului civil în partea propoziției ”*care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei*”, precum și întreg conținutul alin. (2) al aceluiași articol, sunt contrare prevederilor prevăzute de art.46 și 54 ale Constituției Republicii Moldova.

Conform art.54 alin. (1) al Constituției, *Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate. Urmează de precizat că dreptul de creanță urmează a fi interpretat nu doar asupra statului dar și a persoanelor participante la relațiile juridice civile, inclusiv persoanele fizice.*

Conform art.54 alin. (1) al Constituției, în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Mai mult, alin.(2) al art.54 din Constituție, obligă legiuitorul în caz de restrângere a unor drepturi constituționale, precum cel la proprietate, sau principiul libertății contractuale să-și motiveze rațiunea prin rațiuni de ocrotire a securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

Încercarea ajustării art.869 alin. (1) și anume a propoziției ”care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei”, precum și a alin.(2) al art.869 din Codul civil la textul art.54 din Constituție face evident faptul că instituirea regulii privind aflarea dobânzii într-o relație rezonabilă cu rata BNM în raporturile civile derulate între cetățeni, reprezintă o restrângere ce nu poate fi argumentată prin prisma celor invocate mai sus.

Este evident totuși că o distincție cetățeni și agenții economici autorizat în domeniul de acordare a creditelor urmează a fi efectuată din anumite raționamente de reglementare a pieții bancare, care însă nu pot fi aplicabile la raporturile civile de împrumut între cetățeni.

Raționamentul dat se confirmă prin norma alin. (4) al art.54 din Constituției care precizează că restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății. În acest fel, la condițiile și cazului când poate fi restrâns exercițiul unor drepturi, se mai adaugă necesitatea respectării a încă două principii: cel al proporționalității și cel al neafectării substanței dreptului.

1. Principiul proporționalității presupune că orice restrângere trebuie stabilită și aplicată numai în scopul pentru care a fost prevăzută și în limitele strict necesare, în funcție de situația care o justifică. Dacă nu există dispoziții legale care să determine limitele proporționalității, problema se soluționează pornind de la situațiile și circumstanțele concrete (de fapt), care trebuie verificate și apreciate de către autoritatea (instanța) în fața căreia se invocă neproporționalitatea.

Pornind de la textul menționat al art.869 alin. (1) din Codul civil și anume ”care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei”, rezultă cert că impunerea condiției restrictive a dobânzii contractuale care să corespundă cu rata de bază a BNM în cadrul relațiilor civile de împrumut între cetățeni, nu este proporțională, deoarece anterior am constatat că respectiva normă nu favorizează un interes social general, expus în alin. (2) al art. 54 din Constituție.

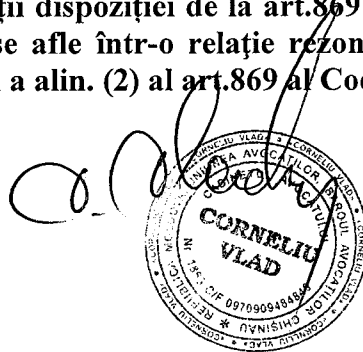
2. Principiul neafectării substanței dreptului. Practica Curții Constituționale prescrie cert că dacă exercițiul dreptului este doar restrâns, iar în afara limitelor respective exercițiul este liber, prin urmare substanța dreptului rămâne neatinsă.

În cazul particular al prevederilor izolate ale art.869 alin. (1,2) din Codul civil, e de constatat că legiuitorul nu a reglementat scopul în virtutea căruia se impune limitarea voinței persoanelor fizice în vederea plafonării cuantumului dobânzii în baza unui raport de împrumut între părți, în condițiile în care ambele părți dispun de libertate contractuală.

V. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII:

Reieșind din cele relevate, în temeiul art.135 alin. (1), lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, art.4 alin. (1) lit. a), art.24 alin. (1) din legea cu privire la Curtea Constituțională, art.4 alin. (1) lit.a), art.39 din Codul jurisdicției constituționale, **solicităm exercitarea controlului constituționalității dispoziției de la art.869 alin.(1) al Codului civil, în partea propoziției ”care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei”, precum și a alin. (2) al art.869 al Codului civil.**

Corneliu Vlad,
Avocatul lui Oleg Sîrbu

corneliu
corneliu

UNIUNEA AVOCAȚILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA
Baroul Chișinău
Cabinetul Avocatului «Corneliu Vlad»
BC "Mobiasbancă-Groupe Societe Generale" S.A.
c/d: 2224710SV87993117100, BIC: MOBBMD22
MD 2068, mun. Chișinău, str. Miron Costin 7, of. 410
tel.: + 373.79.10.32.32, e-mail: corneliu.vlad@gmail.com

91

Dosar nr.2-3093/16

Judecătoria s. Rîșcani

Judecătorului Angela Ciubotaru

Reclamant: Sîrbu Oleg
c/p 0970612270608
dom. s. Susleni, r. Orhei

Reprezentat de către Corneliu Vlad, avocat,
adresa pentru corespondență cu
reclamantul: mun. Chișinău, str. Miron
Costin 7 of.410

Pârât: Zaiat Ludmila
mun. Chișinău, str. P.Rareș 39/1 ap.75
c/p 0961201892527

CERERE

privind concretizarea acțiunii

În fapt, pe rolul Judecatoriei Rîșcani mun.Chisinau, se afla la examinare în fond cererea de chemare în judecată a lui Sîrbu Oleg către Zaiat Ludmila privind încasarea datoriei 50000,00 (cincizeci mii,00) USD cu titlu de împrumut și 13500,00 (treisprezece mii cinci sute,00) USD cu titlu de dobândă lunară pentru perioada de 31.12.2014-01.10.2015 și 8606,00 (opt mii șase sute șase,00) USD cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 31.12.2014 – 01.10.2015.

Conform art.512 Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute.

Norma legală a art.602 alin.1 al Codului civil prevede că, în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă. Conform alin 2 al aceluiași articol, neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Răspunderea debitorului este reglementată în art.618 Cod civil, unde este stipulat că, pe durata întârzierii, debitorul răspunde, chiar și în cazul limitării legale sau contractuale a răspunderii, pentru orice imprudență sau neglijență. El răspunde și pentru cazul fortuit, însă nu și atunci când prejudiciul s-a fi produs chiar dacă obligația era executată în termen.

În baza art.619 alin.1 Cod civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Iar conform alin. 2 al articolului invocat, în cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Conform pct.23 al Hotărârii Plenului CSJ nr. 8 din 24 decembrie 2010, „Cu privire la unele chestiuni referitoare la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației la soluționarea litigiilor legate de contractele de împrumut”, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul

art. 619 Cod civil dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Această dobândă poate fi solicitată de împrumutător în cazul neexecutării de către împrumutat a obligației de restituire a împrumutului, indiferent de faptul dacă dobânda a fost sau nu stipulată în contract, legiuitorul pornind de la ideea că, în lipsa de folosință a unei sume de bani, i se provoacă creditorului un prejudiciu, în cazul rambursării împrumutului în termen. Pentru contractele de împrumut încheiate între persoane juridice, între persoane fizice sau între persoane fizice și juridice care nu dețin calitatea de consumator, mărimea dobânzii se va calcula potrivit ratei indicate în art. 619 alin. (2) Cod civil, conform căruia dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 Cod civil dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

La 06.08.2014 în adresa debitorului Zaiăț Ludmila a fost expediat preaviz scrisoare prin care i s-a cerut în termen de 2 luni să returneze suma împrumutului de 50000,00 (cincizeci mii,00) USD, precum și dobânda cuvenită sumei respective. Astfel, dobânda legală de întârziere calculată debitorului pentru perioada de întârziere urmează a fi calculată începând cu 08.10.2015, după expirarea termenului de 2 luni de la data când urma să primească notificarea privind returnarea datoriei la adresa de domiciliu.

Conform calculului, dobânda de întârziere la datoria de bază pentru perioada de 08.10.2015-07.05.2016 care urmează a fi încasată forțat de la debitor este de 19800,00 (nouăsprezece mii opt sute,00) USD (calculul se anexează).

În același timp, reclamantul consideră necesar de a renunța la capătul de cerere din acțiune care vizează încasarea dobânzii convenite între părți și asupra căreia există o întârziere la plată de 18 luni. Respectiv, acțiunea reclamantului urmează a fi corectată și concretizată corespunzător.

De menționat că, taxa de stat la inițierea prezentei acțiuni a fost achitată în cuantum maxim prevăzut de legislația în vigoare pentru persoanele fizice, în sumă de 25000 lei, astfel, prezenta cerere de concretizare a acțiunii nu urmează a fi impusă cu taxă de stat.

Reieșind din cele expuse;

SOLICIT:

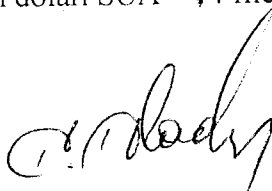
1. A admite prezenta cerere de concretizare a cerințelor.
2. A dispune încasarea de la cet. Zaiăț Ludmila c/p 0961201892527 în beneficiul lui Sîrbu Oleg c/p 0970612270608 a sumei de 69800,00 (șaizeci și nouă mii opt sute,00) USD, care include în sine:
  - a. Creanța (datoria) – de 50000,00 (cincizeci mii,00) USD;
  - b. Dobânda legală de întârziere la suma de bază – 19800,00 (nouăsprezece mii opt sute,00) USD;
3. A dispune încasarea de la cet. Zaiăț Ludmila c/p 0961201892527 în beneficiul lui Sîrbu Oleg c/p 0970612270608 a taxei de stat în mărime de 25000,00 (douăzeci și cinci mii) lei achitată de reclamant la inițierea acțiunii de judecată.
4. A dispune încasarea de la cet. Zaiăț Ludmila c/p 0961201892527 în beneficiul lui Sîrbu Oleg c/p 0970612270608 a cheltuielilor de asistență juridică care vor fi prezentate suplimentar.

Anexe:

- Calculul detaliat al dobânzii de întârziere în dolari SUA – 14 file,

Corneliu Vlad, avocat

din numele și în interesele reclamantului
în baza mandatului anexat la dosar

17.06.2016

Judecătoria Rîșcani, Republica Moldova
Mun. Chișinău, str. Kiev 3
Judecător Angela Ciubotaru

Reclamant: 1. Sîrbu Oleg

Data nașterii: 25.10.1979

IDNP: 0970612270608

Domiciliu: s. Susleni, r-n Orhei,

Reprezentant: Igor Tofan

BAA „Pro Dreptate”

Mun. Chișinău, str. Șciusev, 41-B

Tel. 229 882, GSM: 069 232 133

E-mail: igor_tofan@yahoo.com

Intervenient: Ivașchevici Rodica

Domiciliu: mun. Chișinău str. Serghei

Lazo 34 ap. 24

Pîrît: Zaiăț Ludmila

Data nașterii: 25.10.1971

IDNP: 0961201892527

Domiciliu: mun. Chișinău, str. P.

Rareș, 39/1, ap. 75

REFERINȚĂ

ÎN FAPT:

1. Potrivit cererii de chemare în judecată depusă de Sîrbu Oleg către Zaiăț Ludmila la data de 30.09.2011 între reclamantul Sîrbu Oleg, pe de o parte, și pîrîta Zaiăț Ludmila, pe de altă parte, prin intermedierea cet. Ivașchevici Rodica, a fost încheiat contractul de împrumut a sumei de 65 000 (șaizeci și cinci mii) dolari SUA. Suma în cauză urma ar fi achitată în beneficiul lui Sîrbu Oleg, prin intermedierea cet. Ivașchevici Rodica precum și a unei dobînze lunare în mărime de 3,5%, ulterior 3,0%.
2. Prin cererea reprezentantului reclamantului, avocatul-stagiar Vulpe Alexandru s-a solicitat atragerea în prezentul proces în calitate de intervenient accesoriu alături de reclamant pe cet. Ivașchevici Rodica, fapt admis de instanța de judecată.
3. Pîrîta Zaiăț Ludmila a achitat următoarele sume bănești cet. Ivașchevici Rodica:

Nr.	Perioada	Suma achitată	Destinatarul plății
1.	30.09.2011-30.02.2014	65 975 USD (3,5% din suma împrumutului)	Ivașchevici Rodica
2.	30.03.2014-30.09.2014	13 650 USD (3% din suma împrumutului)	Ivașchevici Rodica
3.	30.09.2014	15 000 USD (sumă din împrumut)	Ivașchevici Rodica
4.	30.09.2014-30.12.2014	4500 USD (3% din suma împrumutului)	Ivașchevici Rodica
TOTAL:			99 125 USD

4. Sumele indicate mai sus au fost primite de către cet. Ivașchevici Rodica, fapt confirmat în scris, prin semnătura celei din urmă. (Recipisă din 03.07.2015).

ÎN DREPT:

I.

Conform art.867 Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să restituie bani în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date. Codul civil nu conține reguli speciale cu privire la forma contractului de împrumut, urmînd să fie respectate regulile generale referitoare la forma convenției, adică prevederile art.210, 211 Cod civil.

Conform pct. 8 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova cu privire la unele chestiuni referitoare la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației soluționarea litigiilor legate de contractele de împrumut nr. 8 din 24.12.2010, Recipisa sau înscrisul nu pot servi drept temei pentru încasarea sumei împrumutului, dacă aceste înscrisuri conțin informații despre părțile contractului de împrumut și despre suma concretă împrumutului. Se va reține că înscrisul respectiv reprezintă expunerea unui act juridic civil în consecință, urmează să corespundă exigentelor legale, inclusiv referitor la clauzele esențiale ale acestuia.

Menționăm că, reclamantul Sîrbu Oleg nu este vizat în calitate de parte în recipisa prezentată către acesta. Prin urmare, acesta nu poate pretinde la calitatea de împrumutător că a încheiat o prîrîta împrumutată vreun contract de împrumut. Recipisa vizează două părți care au și semnătură: Zaiat Ludmila și Ivashevici Rodica. Astfel, legea civilă nu reține o a treia parte în cadrul contractului de împrumut, care ar constitui spre exemplu – intermediarul.

II.

Conform art. 869 al. (1) Cod Civil al Republicii Moldova, în baza contractului de împrumut părțile pot prevedea și plata unei dobînzii, care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă față de rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei.

Astfel, în cazul în care părțile omit să stabilească în contractul de împrumut clauze referitoare la dobîndă, creditorul nu poate pretinde plata unei dobînzii, nici chiar a unei dobînzii egale cu rata de refinanțare a Băncii Naționale, prevăzute de art.585 Cod civil, întrucît contractul de împrumut prezumă a fi gratuit.

În același context potrivit practicii judiciare se reține că instanțele judecătorești, la examinarea litigiilor legate de contractul de împrumut, aplicînd prevederile art.585, 619, 872 Cod civil urmează să verifice perioada neexecutării obligației pecuniare și dacă s-a modificat în această perioadă rata de refinanțare a Băncii Naționale și, în dependență de acestea, să calculeze cuantumul dobînzii de întîrziere.

Conform datelor oficiale publice furnizate de Banca Națională a Moldovei, în perioada în care vizează prezenta acțiune civilă, au fost stabilite următoarele rate de bază:

06.09.2011 – 04.11.2011 = 10%

02.12.2011 = 9,5%

06.01.2012 = 8,5%

03.02.2012 = 6,5%

02.03.2012 – 28.03.2013 = 4,5%

29.04.2013 – 27.02.2014 = 3,5%

Astfel, ținînd cont de ratele de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei pe perioada 30.09.2011 și 31.12.2014, perioada în care reclamanta a achitat sume de bani intervenientului accesoriu la calculul ratei de refinanțare pentru împrumut în sumă de 65 000 (șasezeci și cinci mii) dolari SUA constituie suma de **9685,89 dolari SUA**. Prin urmare, pînă la data de 31.12.2014 Zaiat Ludmila urma să achite datoria de **65 000 (șasezeci și cinci mii) dolari SUA** și rata de refinanțare în sumă de **9685,89 dolari SUA** în total suma de **74685,89 dolari SUA** (se anexează calculul).

Conform pct. 16 și 17 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova cu privire la unele chestiuni referitoare la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației la soluționarea litigiilor legate de contractele de împrumut nr. 8 din 24.12.2010, în baza contractului de împrumut, părțile pot prevedea și plata unei dobânzi, care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă cu rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei (dobînda contractuală).

Prin rata de refinanțare se subînțelege rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei, adică acea rată, care este aplicată la principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt.

Caracterul rezonabil se determină în fiecare caz aparte, inclusiv este necesar să se țină cont de clauzele contractuale, de tipul contractului, de faptul dacă a fost stipulată vreo garanție a debitorului, de termenul contractului, etc.

Se specifică faptul că, prin contract, se poate prevedea și o altă rată. **Însă, dacă prin contract s-a stabilit o dobîndă nerezonabilă față de rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei, atunci potrivit art. 869 al. (2) Cod Civil, obligația de a plăti această dobîndă este nulă de drept în partea în care depășește rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei.** Astfel, dacă

reclamantul pretinde că recipisa semnată de pîrîta și interveninetul accesoriu, constituie un contract de împrumut cu clauza privind stabilirea 3,5% **lunar** pînă la data de 30.02.2014 și, ulterior, 3% **lunar** pînă la data de 30.12.2014, aceasta din urmă adică clauza este nulă de drept.

Făcînd un simplu calcul matematic, putem observa că rata stabilită în recipisă, și anume 3,5% **lunar** pînă la data de 30.02.2014 și, ulterior, 3% **lunar** pînă la data de 30.12.2014, depășește grosolan rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei. Astfel $3,5\% \times 12 \text{ luni} = 42\% \text{ anual (!)}$, (sau $3\% \times 12 \text{ luni} = 36\% \text{ anual}$) în timp ce Banca Națională a Moldovei stabilea, pentru perioada indicată, **rata de bază maximă egală cu 10% anual.** Stabilirea unei dobînzi care excede limita permisă de lege în asemenea proporții constituie o încălcare vădită a prevederilor Codului Civil a Republicii Moldova. Chiar și ținînd cont de asemenea particularități precum tipul contractului, suma împrumutului, clauzele contractuale etc., **nici un aspect dintre acestea nu justifică stabilirea unei dobînzi de 42% și, respectiv, 36% anual (cu o diferență minimă de 32% și, respectiv, 26% față de Banca Națională a Moldovei).**

Apelînd din nou la practica judiciară în domeniu, reiterăm că la contractul de împrumut cu dobîndă (art.869 alin.(1) Cod civil), suma dobînzii se va calcula în felul următor. Spre exemplu, dacă suma împrumutată constituie 1000 de lei, dobînda prevăzută în contract este de 10% lunar, adică 240% anual, și nu a fost restituită pentru 30 de zile, iar în această perioadă rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei a constituit 18,5%, atunci obligația de a plăti dobînda în partea care depășește rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei se declară nulă, dobînda anuală constituind suma de 185 lei ($1000 \times 18,5\%$), dobînda pentru o lună – 15,2 lei, iar pentru o zi – 0,51 lei ($185 : 365$). Astfel, mărimea dobînzii contractuale, care urmează a fi încasată, constituie 15,30 lei ($0,51 \times 30 \text{ de zile}$).

Urmînd cele expuse, vom menționa că déjà la data de 31.12.2014 Zaița Ludmila a întors suma de **99 125 USD**, ceea ce prevalează excesiv calculul sumei legale ce urma a se achita – cu 24439.11 dolari SUA.

III.

Sumele sus-indicate au fost recepționate de cet. Ivașchevici Rodica, fapt confirmat prin recipisa din 03.07.2015 semnată de aceasta din urmă, dar reiterate și în cererea de chemare în judecată depusă de către reclamantul Sîrbu Oleg.

Astfel, se atestă și o sumă achitată în plus de către cet. Zaița Ludmila ce, constituie suma de **24439.11 dolari SUA.**

În această ordine de idei, precum și în baza art. 869 al. (1) Cod Civil al Republicii Moldova, art. 186 Cod de Procedură Civilă a Republicii Moldova,

SOLICIT:

1. Respingerea acțiunii civile, deoarece reclamantul nu poate fi recunoscut ca parte a unui contract de împrumut.
2. Recunoașterea nulității dobânzii contractuale și anume 3,5% **lunar** până la data de 30.02.2014 și, ulterior, 3% **lunar** până la data de 30.12.2014.
3. A dispune recuperarea din contul lui Sîrbu Oleg în beneficiul lui Zaiț Ludmila a cheltuielilor judiciare suportate la depunerea și examinarea acțiunii.

Cu respect,

_____ *[Signature]*
Anexe:

1. Copia calcului ratei de refinanțare

Spiru Zaldescu
[Signature]